

Ми стояли з Віснюком на вулиці перед їхньою хатою і раптом з дверей вийшов сам пан комендант з дружиною і маленькою донькою, пан Завацький з дружиною.

Останні взяли Віснюка за руку і так всі йшли до квартири коменданта Мулярського в постерунку. Я хотіла бігти додому, але пані комендантова і пані Завацька запросили і мене за собою. В коменданта на столі були паски, крашанки, цукерки, ми сіли з Віснюком на канапі і почали їсти цукерки, а дорослі розташувались за столом. Говорили вони між собою по польськи, їх розмова точилась навколо великоддя. Не можу пригадати чому, можливо щоб похизуватись або розвеселити гостей комендант включив новенький радіоприймач. Добре знаю, що був він німецького виробництва, бо ще й опісля не раз з батьком заходила до коменданта і мала можливість бачити і слухати його. З приймача полилась музика, чути було польську мову.

Не можу сказати чому, але пан Мулярський переключив приймач на Іншу станцію. То було радіо Москви. І хоч російською до того я не чула, але вслухавшись зрозуміла як диктор з ентузіазмом щось розхвалював. Можливо це була оповідь про ще одну "сталінську стройку" яку успішно завершили комсомольці-зеки.

Ми з Вісюнею не слухали більше того, бо пані розпитували мене про Всенічну службу Богу в нашій православної церкві (римо-католицький костел був у м.Колках за 15 км). А ні Завацькі, а ні Мулярські не були тої ночі в костелі, про що вони як ревні католики жалували, проте службової справи їх чоловіків, як вони виражались не дозволили цього. Комендант переключив приймач, нахмурилась, встав із-за столу і сказав до своїх чомусь в українській мові:

- От ви Істе Паску, цукерки, а на Комуністичній Україні люди Ідять людей, бо там безбожні комуністи поб покарати селян влаштували страшний голодомор.

Я здивовано дивилась то на нього, то на комендантову дружину, то на Вісюню. Комендантова підтвердила чоловікові слова своїми: Так, так, діти, там матері Ідять власних дітей! " Іхні слова пам'ятні мені й тепер. Раптово в мене зник святковий настрій, цукерки застрявали в горлі і подякувавши ми з Вісюнею пішли на вулицю. Вона кликала мене до школи, де збирались діти на сеснянки, але я відмовилась і побігла додому.

Батько побачив моє стривожене і перелякане обличчя пішов зі мною в хату і перше що я зробила це почала розповідати про розмову Мулярського і дружини про голодомор на Комуністичній Україні. Пам'ятаю я слово в слово передала їх розповідь Батьку. Він кивнув головою, взяв з стола газету "Українська нива" що виходила в Луцьку і почав голосно читати.

Мати щоб не лякати трьох менших моїх сестер Любу, Олександрю і ніну та малого братіка Романа повола їх в сусідню кімнату і прихиливши двері, прислухалась до батькових слів. Батько читав те, що говорили пани Мулярські на постерунку. Мати почала голосно плакати. Мої сестри і трьохрічний братік не розуміючи чого плаче мати почали і собі плакати. Пізніше я часто зверталась думками до їхнього плачу і зрозуміла, що то так наша сім'я поминала і оплакувала на Великдень 1933 року жертви сталінського ж голодомору.